

ਆਈ.ਡੀ. ਦੁਆ ਜੇ. ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ।

ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ, -ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ।

ਬਨਾਮ

ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ,-ਉੱਤਰਦਾਤਾ

ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ ਨੰਬਰ 212- 1959 ਦੀ

ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ (1911 ਦਾ III) -ਧਾਰਾ 240—ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ—ਨਿਯਮ 6 ਅਤੇ 8 —“ਰੇਲ”—ਦਾ ਅਰਥ—ਨਿਯਮ, ਕੀ ਹਰੇਕ ਹਲਕੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰੇ — ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰ—ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ—ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ—ਦਾ ਮਕਸਦ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ—ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ—ਕੀ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣ ਸਕਦਾ ਹੈ.

ਕਿਹਾ ਕਿ - ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 240 ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਸ਼ਬਦ "ਰੇਲ" ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ।

ਕਿਹਾ ਕਿ - ਨਿਯਮ 8 ਵਿੱਚ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਰੇਕ ਹਲਕੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਨਿਯਮ 6 ਅਤੇ 8 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਇਕੱਠੇ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਹਰੇਕ ਹਲਕੇ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਪੂਰਨ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਜੋ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਹਨ।

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਇਹ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਹਲਕੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵੋਟਰ ਜਾਂ ਵੋਟਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਦੋਂ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੀ ਵਿਧਾਨਕ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਉਸਾਰੀ

ਲਈ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਲਕਿਆਂ ਜਾਂ ਚੋਣ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਆਦਿ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਲੋਕਪ੍ਰਿਯ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰੂਪ ਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਹਲਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵੋਟਰ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਣ। ਇਸ ਲਈ ਚੋਣ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

ਕਿਹਾ ਕਿ - ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਉਸ ਸੂਚੀ ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਜੇ ਪੁਰਾਣੀ ਸੂਚੀ ਹਲਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਰੇਕ ਮਿਊਂਸਪਲ ਹਲਕੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਲਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ, ਹਰੇਕ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਲਈ ਰੋਲ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਸ ਨੂੰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਛੱਡਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਅਜਮੇਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਧੇ ਸ਼ਿਆਮ ਦਾਨੀ (1); 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਸੇਠ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ (1); ਲੇਖ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਕੈਂਟ ਬੋਰਡ ਜਲੰਧਰ ਕੈਂਟ। (2); ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (3); ਅਤੇ ਬਿੰਦਰਾ ਬਾਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (4), ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 226/227 ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਸਹਿ-ਵਾਰੰਟ ਦੀ ਰਿੱਟ ਜਾਂ ਕੋਈ ਹੋਰ ਰਿੱਟ, ਨਿਰਦੇਸ਼ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ 11 ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ।

ਐਚ.ਐਸ. ਦੇਆਬੀਆ ਅਤੇ ਸੁਰਿੰਦਰ ਸਿੰਘ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਐਸ.ਐਮ. ਸੀਕਰੀ, ਐਚ. ਐਲ. ਸਿੱਬਲ ਅਤੇ ਹਰਭਗਵਾਨ ਸਿੰਘ, ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਲਈ।

ਹੁਕਮ

ਦੁਆ ਜੇ.—ਇਨ੍ਹਾਂ ਜੁੜੀਆਂ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ (ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ 212 ਤੋਂ 217, 1959) ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਸਾਲ ਹੋਈਆਂ ਮੇਰਿੰਡਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੀਆਂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਚਿੰਤਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਸਾਰਿਆਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

1959 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿੱਟ 212 ਵਿੱਚ, ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਅਤੇ ਜਤੀ ਰਾਮ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਹਨ, ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ, ਮੇਰਿੰਡਾ ਦੇ ਵਾਰਡ ਨੰਬਰ 4 ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਹਨ ਅਤੇ ਜਤੀ ਰਾਮ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੰਬਰ 2 26 ਫਰਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹਾਰੇ ਹੋਏ ਉਮੀਦਵਾਰ ਸਨ। ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 4 ਤੋਂ 11 ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਛੇ ਵਾਰਡਾਂ ਤੋਂ ਸਫਲ ਉਮੀਦਵਾਰ ਹਨ। ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ 5 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਦਾਖਲ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਨ; ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਵਾਪਸ ਲੈਣ ਦੀ ਮਿਤੀ 24 ਜਨਵਰੀ, 1959 ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵੋਟਿੰਗ 26 ਫਰਵਰੀ, 1959 ਨੂੰ ਹੋਈ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੰਬਰ 1 ਨੇ ਲਛਮਣ ਸਿੰਘ ਵੱਲੋਂ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 240 ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 ਨੂੰ (ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜਿਆ ਅਨੇਕਚਰ 'ਏ' ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਮੇਰਿੰਡਾ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਵੰਡ ਕੇ ਛੇ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ; ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 14/18 ਮਈ, 1957 ਨੂੰ ਇਕ ਹੋਰ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਦਾ ਖਰੜਾ ਸ਼ਾਮਲ ਸੀ ਅਤੇ ਦੁਆ, ਜੋ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 240 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ (ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਅਨੇਕਚਰ 'ਬੀ' ਨੇ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 ਦੇ ਪੁਰਾਣੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਥਾਂ

ਲੈ ਲਈ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ 11 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1958 ਦੀ ਪਿਛਲੀ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਨੂੰ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਖਰੜੇ ਵਾਲਾ ਨਵਾਂ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ। 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1958 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦੀ ਵੈਧਤਾ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਚ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ 1957 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਤੈਅ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰੀਆਂ ਸਨ ਅਤੇ ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ 'ਚ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਕਿ ਵਾਰਡਾਂ 'ਚ ਕੋਈ ਬਦਲਾਅ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦੇ ਮਕਸਦ ਨਾਲ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਜਾਇਜ਼ ਹੱਦਬੰਦੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਅਨੁਸਾਰ ਮੇਰਿੰਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ 17 ਦਸੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀਆਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਵਜੋਂ ਅਪਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਮੇਰਿੰਡਾ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੰਡਦੀ; ਇਸ ਵਿੱਚ ਮੇਰਿੰਡਾ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਕੁਝ ਹਿੱਸਿਆਂ ਦਾ ਕੋਈ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਸਿਰਫ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਦੇਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੂਚੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਰੂਪਰ ਹਲਕੇ ਤੋਂ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਫਿਰ ਇਹ ਦੇਸ਼ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ 31 ਦਸੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਇਕ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਅੰਬਾਲਾ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਮੇਰਿੰਡਾ ਦੇ ਪ੍ਰਧਾਨ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿਚਲੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਕੀ-ਚਾਰਟ ਵਿਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਛੇ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿਚ ਵੰਡਿਆ ਜਾਵੇ। ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿਚ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਚਾਰਟ ਮੇਰਿੰਡਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਕੋਈ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਮੰਗੇ ਬਿਨਾਂ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅੰਬਾਲਾ ਦੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਇਕਪਾਸੜ ਤੌਰ 'ਤੇ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਚੋਣ ਕਾਨੂੰਗੋ, ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਚੋਣ, ਅੰਬਾਲਾ ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ ਅੰਬਾਲਾ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਅੰਬਾਲਾ ਨੇ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਸਨ।

(1) ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਐਂਟਰੀਆਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਗੇ ਗਏ ਸਨ; ਨਾ ਹੀ ਕਿਸੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਨੂੰ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਬਿਲਕੁਲ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

(2) ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਅਪਣਾਉਣ ਨਾਲ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਸੇਧ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਨਾਮ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਅਤੇ ਇਸ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਗਲੇ ਕਦਮ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਅਤੇ

(3) ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨਾ ਅਤੇ ਹਰੇਕ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਨੰਬਰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਕੇ ਸੂਚੀ ਦੀ ਵੰਡ ਸਿਰਫ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 240 ਅਧੀਨ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਰਿਟਰਨਿੰਗ ਅਫਸਰ, ਚੋਣ ਤਹਿਸੀਲਦਾਰ ਜਾਂ ਚੋਣ ਕਾਨੂੰਗੋ ਦੁਆਰਾ। ਕੀ-ਚਾਰਟ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਦੇਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹਾ ਚਾਰਟ ਬਣਾਉਣ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 240 ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਆਧਾਰ ਦੇ ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਨਾਲ ਚੋਣ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਾਰਡ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਕੁੰਜੀ-ਚਾਰਟ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਵੱਲ ਵੀ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:-

(ੳ) ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਵਾਰਡ ਵਿੱਚ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਉਹ ਨਹੀਂ ਰਹਿੰਦੇ;

(ਅ) ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਮ੍ਰਿਤਕ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ;

(ੲ) ਕਸਬੇ ਦੀਆਂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਹੱਦਾਂ ਵਿੱਚ ਨਾ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਵੀ ਉਕਤ ਕੀ-ਚਾਰਟ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਐਲਾਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਦਿ ਦੀ ਮਨਮਰਜ਼ੀ ਵਾਲੀ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਅਣਅਧਿਕਾਰਤ ਅਤੇ ਅਣਉਚਿਤ ਦੱਸਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਰਿਲਾਇੰਸ ਨੂੰ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 6 'ਤੇ ਵੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਸਬੰਧਤ ਵਾਰਡ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਦਰਜ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਕ੍ਰਮਵਾਰ ਨਿਯਮ 2 (ਡੀ) ਅਤੇ (ਏ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ "ਰੋਲ" ਅਤੇ "ਚੋਣ ਖੇਤਰ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਵੱਲ ਵੀ ਭੇਜਿਆ ਹੈ। "ਰੋਲ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਚੋਣ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਤੇ "ਚੋਣ ਖੇਤਰ" ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਜਾਂ ਵਾਰਡ, ਜਿਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਲਈ ਕੋਈ ਮੈਂਬਰ ਜਾਂ ਮੈਂਬਰ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਹੈ ਜਾਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਚੁਣਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਵੋਟਰ

ਸੂਚੀ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਵੰਡਦੀ ਅਤੇ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੇ ਪੱਤਰ ਦਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਹੋਰ ਕਾਰਨਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਰਕਾਰ ਉਸ ਪੱਤਰ ਨੂੰ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਜਾਂ ਇਸ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਦੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਲੈਂਦੀ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਿਤ ਸੂਚੀਆਂ ਨੂੰ ਕਦੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪਣਾਇਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਕਦੇ ਕੋਈ ਇਤਰਾਜ਼ ਨਹੀਂ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਨੇ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦੋ ਮਾਮਲਿਆਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਮੇਰ ਦੇ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਰਾਏ ਸ਼ਿਆਮ ਦਾਨੀ ਵਿੱਚ, (1) ਅਜਮੇਰ ਮਾਰਵਾੜਾ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ (1925 ਦਾ 6) ਅਤੇ ਅਜਮੇਰ ਰਾਜ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਚੋਣ ਨਿਯਮ, 1955 ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਵਿਚਾਰਿਆ ਸੀ। ਰਿਪੋਰਟ ਦੇ ਪੈਰਾ 12 ਵਿੱਚ ਭਗਵਤੀ, ਜੇ. ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਤੋਂ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਮਰਥਨ ਮੰਗਿਆ ਗਿਆ ਹੈ: -

ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਨ੍ਹਾਂ ਚੋਣਾਂ ਦਾ ਸਾਰ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸਹੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਬਣਾਈਆਂ ਜਾਣ ਅਤੇ ਸਹੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਲਈ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਇਹ ਪੜਤਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇ ਕਿ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਕੋਲ ਲੋੜੀਂਦੀ ਯੋਗਤਾ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੀ ਸੇਧ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਦਾਅਵਿਆਂ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਅਜਿਹੇ ਦਾਖਲੇ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ਾਂ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕਰਨ ਲਈ ਵੀ ਮੌਕਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਵਾਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਪਾਈ ਗਈ ਸਾਰੀ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਅਤੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਪੂਰਨ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ 'ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਵੈਧਤਾ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸਬੰਧਤ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿਚ ਮੁੱਖ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਲਈ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਸੀ ਅਤੇ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿਚ ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸਨ।

ਇਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਦੂਜਾ ਕੇਸ ਪਰਮੇਸ਼ਵਰ ਮਹਾਸੇਠ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਹੈ। ਬਿਹਾਰ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ, (1). ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੈਂਡ-ਨੋਟਸ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਰਿਪੋਰਟ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਬਿਹਾਰ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਅਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 7 ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਬੁਨਿਆਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਗਣਨਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਵਾਂਝੇ ਕਰਨ

ਲਈ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੂੰ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮ 7 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਕਰਾਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਚੋਣ ਰੱਦ ਹੋ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਅਤੇ ਬਿਹਾਰ ਅਤੇ ਉੜੀਸਾ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਸਬੰਧਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਹਲਕੇ ਦੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵਾਰਡ-ਦਰ-ਵਾਰਡ ਵੋਟਰਾਂ ਦਾ ਵੱਖਰਾ ਰਜਿਸਟਰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀਆਂ। ਅਜਿਹਾ ਵੱਖਰਾ ਰਜਿਸਟਰ ਹਰੇਕ ਵਾਰਡ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ, ਉੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ। ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਰਾਏ ਸ਼ਿਆਮ ਦਾਨੀ ਦੇ ਕੇਸ (2) 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦਾ ਉੱਪਰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਕਿ ਰਿੱਟ ਸਹੀ ਉਪਾਅ ਹੈ, ਸ੍ਰੀ ਦੇਆਬੀਆ ਨੇ ਲੇਖ ਰਾਜ ਬਨਾਮ ਲੇਖ ਰਾਜ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਹੈ। ਛਾਉਣੀ ਬੋਰਡ, ਜੁਲੰਦੂਰ ਕੈਂਟ। (3), ਗਰੇਵਰ, ਜੇ., ਅਤੇ ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਇਕ ਹੋਰ ਦਾ ਫੈਸਲਾ. ਬਿਸ਼ਨ ਨਰਾਇਣ, ਜੇ., ਭੰਡਾਰੀ ਸੀ.ਜੇ. ਅਤੇ ਚੋਪੜਾ ਜੇ. ਦੀ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਬਿੰਦਰਾ ਬਨ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਆਮ ਸੁੰਦਰ ਅਤੇ ਹੋਰ (5) ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ (4) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਮੈਂ ਸ੍ਰੀ ਦੇਆਬੀਆ ਵੱਲੋਂ 30 ਅਕਤੂਬਰ, 1958 ਦੇ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ 'ਤੇ ਕੀਤੇ ਹਮਲੇ ਵਿੱਚ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇੱਕ ਹੋਰ ਦਲੀਲ ਵੀ ਦੇਖ ਸਕਦਾ ਹਾਂ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਇਹ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 240 ਅਤੇ 258 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਕੋਈ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਇਕ ਵਾਰਡ ਦੀਆਂ ਹੱਦਾਂ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਦਲ ਦਿੱਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸਨ। ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਪਿਛਲੀ ਦਲੀਲ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਜਨਰਲ ਕਲਾਜ਼ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 21 (5) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਗਜ਼ਟ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਨਿਯਮ ਦਾ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਨ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਪੱਕਾ ਸਬੂਤ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸਨੇ ਇਹ ਵੀ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹਮੇਸ਼ਾਂ ਸੁਧਾਰਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਸੁਧਾਰ ਨੂੰ ਰਿੱਟ ਰਾਹੀਂ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਹਮਲੇ ਦਾ ਆਧਾਰ ਨਹੀਂ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਹ ਵੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਗਲਤੀ ਨੂੰ ਸੁਧਾਰਨ ਨਾਲ ਕਿਸੇ ਨਾਲ ਵੀ ਕੋਈ ਪੱਖਪਾਤ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ। ਮੈਂ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਮੈਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਉਠਾਈ ਗਈ ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦੇਵਾਂਗਾ। ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਚੋਣ ਖੇਤਰ,

ਨਿਯਮ 6 ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਉਹੀ ਹਨ ਜੋ ਉਹ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕੇਸ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਕੇਸ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਵੱਖ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 8 ਅਤੇ 9 ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੈ, ਜੋ ਉਪਰੋਕਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਸੀ। ਨਿਯਮ 8 ਜੋ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹੈ: "ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਹਰੇਕ ਹਲਕੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਅਨੁਸਾਰ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਕਤ ਹਲਕੇ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਹਰੇਕ ਹਲਕੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਅਜਿਹੇ ਹਰੇਕ ਹਲਕੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਨਿਯਮ 10 ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਲਈ ਤਾਰੀਖਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਪਟਨਾ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਵੱਖਰੇ ਹਨ। ਖੇਤਰੀ ਨਿਵਾਸ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ, ਨਿਰਧਾਰਕ ਕਾਰਕ ਅਨੁਸਾਰ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਹ ਸਾਰੇ ਵੋਟਰ ਜੋ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਸੂਚੀ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਭੂਗੋਲਿਕ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਰਹਿੰਦੇ ਹਨ, ਉਸ ਖੇਤਰ ਦੇ ਵੋਟਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਿਵੇਂ ਹੀ ਸਰਕਾਰ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਭੂਗੋਲਿਕ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਰਹਿਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਹਲਕੇ ਦਾ ਵੋਟਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਾਰਡਾਂ ਦੀਆਂ ਅਜਿਹੀਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਫਰਵਰੀ, 1958 ਵਿੱਚ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਲਈ 17 ਦਸੰਬਰ, 1958 ਨੂੰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਸੀਮਾਵਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ ਤਾਂ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਰਸਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹੋਰ ਕੁਝ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਰਧਾਰਨ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀਸ਼ਾਲੀ ਬਣਾਉਣ ਵਾਲੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਦਾ ਸੁਝਾਅ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਨੇ ਰਾਏ ਸ਼ਿਆਮ ਦਾਨੀ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 7, 10 ਅਤੇ 11 ਵੱਲ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ। ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕੋਈ ਤਾਰੀਖ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਤੁਰੰਤ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਸਬੰਧਤ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੀ ਸੂਚੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਕੋਈ ਕਦਮ ਚੁੱਕਣ ਦਾ ਕੋਈ

ਮਤਲਬ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਦੁਆਰਾ ਕੱਢੇ ਗਏ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਪੈਰਾ 11 ਦੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਹਿੱਸੇ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਨਿਯਮ 9 ਵਿੱਚ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਵੋਟਰ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਸਦਾ ਨਾਮ ਉੱਪਰ ਦੱਸੀਆਂ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆਉਂਦਾ। ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 30, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਦੂਜੀ ਸ਼ਰਤ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੰਦਾ ਸੀ ਪਰ ਕਾਫ਼ੀ ਦੂਰ ਨਹੀਂ ਗਿਆ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਜਿਸ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸੰਸਦੀ ਹਲਕੇ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਹੈ, ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਵੋਟਰ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪਹਿਲੀ ਸ਼ਰਤ ਨੂੰ ਪੂਰਾ ਕਰਨ ਦੀ ਜ਼ਰੂਰਤ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ ਅਤੇ ਇਹ ਸਹੀ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ, ਜੇ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 30 ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਹੋਵੇਗਾ, ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2)".

ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਜਮੇਰ ਅਤੇ ਮੇਰਵਾੜਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ ੪੩ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਪਟਨਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਕੀਲ ਨੇ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਅੰਤਰ ਦਰਸਾਇਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਪਟਨਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਵਿਰੋਧ ਦੇ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਹਿੱਸਾ ਲਿਆ ਅਤੇ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਹੱਤਵਪੂਰਣ ਨੁਕਸ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰਿੱਟ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਕੇਸ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ।

ਹੋਰ ਜਵਾਬਦਾਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸ੍ਰੀ ਸਿੱਬਲ ਨੇ ਸ੍ਰੀ ਸੀਕਰੀ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਜਾਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਬਹੁਤ ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੇਰਿੰਡਾ ਕੋਲ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਛੋਟੀ ਟਾਊਨ ਕਮੇਟੀ ਸੀ ਤਾਂ ਵੀ ਕੋਈ ਵੱਖਰੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਸੀਰੀਅਲ ਨੰਬਰ ਸਮਾਲ ਟਾਊਨ ਕਮੇਟੀ ਦੀ ਚੋਣ ਦਾ ਅਧਾਰ ਸਨ। ਸ੍ਰੀ ਚੋਆਬਾ ਨੇ ਜਵਾਬ ਵਿੱਚ ਮੇਰਾ ਧਿਆਨ ਇਸ ਤੱਥ ਵੱਲ ਖਿੱਚਿਆ ਹੈ ਕਿ

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸੂਚੀਆਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੋਣਾਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟਰਾਂ ਦੇ ਨਿਵਾਸ ਸਥਾਨ ਦਾ ਇਲਾਕਾ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 240 ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਫਾਰਮ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦੀ ਹੈ। ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਸੁਝਾਏ ਗਏ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸਿਰਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ - (ਅ) ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਾਰਡਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ, ਜਾਂ ਵਸਨੀਕਾਂ ਨੂੰ ਜਮਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵੰਡਣਾ, ਜਾਂ ਦੇਵੇਂ; (c) ਹਰੇਕ ਵਾਰਡ ਜਾਂ ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਲਈ ਚੁਕਵੇਂ ਨੁਮਾਇੰਦਿਆਂ ਦੀ ਗਿਣਤੀ; (ਡੀ) ਵੋਟਰਾਂ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਯੋਗਤਾ; (ਈ) ਵੋਟਰਾਂ ਦੀ ਰਜਿਸਟ੍ਰੇਸ਼ਨ; (ਚ) ਉਮੀਦਵਾਰਾਂ ਦੀ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ, ਚੋਣ ਦਾ ਸਮਾਂ ਅਤੇ ਵੋਟਾਂ ਰਿਕਾਰਡ ਕਰਨ ਦਾ ਤਰੀਕਾ ਅਤੇ (ਜੀ) ਚੋਣਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਨਿਯਮਤ ਕਰਨਾ ਆਦਿ। * * * ਇਹ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟ ਅਭਿਆਸਾਂ ਬਾਰੇ ਨਿਯਮ ਬਣਾਉਣ ਅਤੇ ਭ੍ਰਿਸ਼ਟਾਚਾਰ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਅਤੇ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਘੋਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਨਿਯਮ 6 (ਏ) ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ, ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦਾ ਨਾਮ ਸਬੰਧਤ ਹਲਕੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਰਾਜ ਦੀ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ। ਸਬੰਧਤ ਹਲਕੇ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਤਲਬ ਹੈ ਇੱਕ ਵਰਗ ਜਾਂ ਵਾਰਡ, ਜਿਸ ਦੀ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਲਈ ਮੈਂਬਰ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ ਜਾਂ ਚੁਣੇ ਗਏ ਹਨ। ਨਿਯਮ 8 ਅਨੁਸਾਰ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਹਰੇਕ ਹਲਕੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਨਿਯਮ 10 ਤਹਿਤ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਲਈ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵੱਲੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਤੀ 'ਤੇ ਉਕਤ ਹਲਕੇ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਸ਼ਬਦ "ਰੋਲ" ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਰਥ ਹੈ ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਤਹਿਤ ਚੋਣਾਂ ਵਿੱਚ ਵੋਟ ਪਾਉਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ। ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਨਿਯਮ 8 ਇੱਕ ਮਿਊਂਸਪਲ ਕਮੇਟੀ ਦੇ ਹਰੇਕ ਹਲਕੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਰੋਲ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਉਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਪੰਜਾਬ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਲਈ ਜਿਸ ਸੂਚੀ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਹਲਕਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੂਚੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਸਬੰਧਤ ਨਿਯਮ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਆ ਸਕਦੀ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਹਰੇਕ ਹਲਕੇ ਦੀ ਸਹੀ ਢੰਗ ਨਾਲ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੱਖਰੀ ਸੂਚੀ ਨੂੰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਤਿਆਰ ਕੀਤੇ ਫਾਰਮ 1 ਦੇ

ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 11 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਤੋਂ ਵੀ ਕੁਝ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਉਮੀਦਵਾਰ ਵਜੋਂ ਨਾਮਜ਼ਦ ਹੋਣ ਦੇ ਇੱਛੁਕ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿਯਮਾਂ ਨਾਲ ਜੁੜੇ ਫਾਰਮ-1 ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰਿਆ ਗਿਆ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਪੱਤਰ ਸਬੰਧਤ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੇਣਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਨਾਮਜ਼ਦਗੀ ਲਈ ਸਹਿਮਤੀ ਵਜੋਂ ਸਬਸਕ੍ਰਾਈਬ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵਕ ਅਤੇ ਸਮਰਥਕ ਵਜੋਂ ਵੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸਬੰਧਤ ਹਲਕੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ। ਫਾਰਮ 1 ਵਿੱਚ ਉਮੀਦਵਾਰ ਨੂੰ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਲਈ ਆਪਣੇ ਹਲਕੇ ਨੂੰ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਪੈਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦਾ ਉਹ ਵੋਟਰ ਵਜੋਂ ਰਜਿਸਟਰਡ ਹੈ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੀ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਦਾ ਆਪਣਾ ਨੰਬਰ ਵੀ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨਾ ਪਵੇਗਾ। ਰਾਏ ਸ਼ਿਅਮ ਦਾਨੀ ਦੇ ਕੇਸ (1) ਵਿੱਚ, ਭਗਵਤੀ, ਜੇ. ਦੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਦੋਆਬੀਆ ਨੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਹੈ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਅਜਮੇਰ ਮੇਰਵਾੜਾ ਮਿਊਂਸਪੈਲਟੀਜ਼ ਰੈਗੂਲੇਸ਼ਨ ਅਤੇ ਅਜਮੇਰ ਰਾਜ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਤੱਕ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਹਨ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਐਡਵੋਕੇਟ ਜਨਰਲ ਦੁਆਰਾ ਸੁਝਾਅ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਇਹ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਆਮ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਸੱਚਮੁੱਚ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਅਸਲ ਤੱਤ 'ਤੇ ਜ਼ੋਰ ਦਿੰਦੀਆਂ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਪੰਜਾਬ ਵਿੱਚ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਹਲਕਿਆਂ ਲਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀਆਂ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਨੂੰ ਵੰਡਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ, ਮੈਂ ਅਨੇਕਚਰ 'ਸੀ' ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਾਂਗਾ ਤਾਂ ਜੋ ਚੋਣ ਹਲਕਿਆਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਅਨੁਸਾਰ ਸੀਮਤ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਈਆਂ ਜਾ ਸਕਣ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਚੋਣ ਅਧਿਕਾਰ ਕੋਈ ਬੁਨਿਆਦੀ ਜਾਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਰਾਜਨੀਤਿਕ ਅਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਜੇ ਕਿਸੇ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ ਹਰੇਕ ਹਲਕੇ ਲਈ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਤਾਂ ਕੋਈ ਵੀ ਵੋਟਰ ਜਾਂ ਵੋਟਰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਦੇ ਨਾਲ ਹੀ ਜਦੋਂ ਵਿਧਾਨਸਭਾ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਲਈ ਲੋਕ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀਆਂ ਦੀ ਚੋਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਉਸਾਰੀ ਲਈ ਆਉਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਨ੍ਹਾਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ਾਲੀ ਅਤੇ ਸੱਚਮੁੱਚ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਬਣਾਉਣ

ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਹਲਕਿਆਂ ਜਾਂ ਚੋਣ ਡਿਵੀਜ਼ਨਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਦਾ ਉਦੇਸ਼, ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬੇਲਦੇ ਹੋਏ, ਆਬਾਦੀ ਦੀ ਹੱਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕੰਮਾਂ ਆਦਿ ਦੇਵਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਅਧੀਨ ਇਲਾਕਿਆਂ ਦੀ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਕਰਨਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਚੋਣ ਖੇਤਰਾਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਸਮੇਂ ਸਬੰਧਤ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ; ਇਸ ਦ੍ਰਿਸ਼ਟੀਕੋਣ ਵਿੱਚ, ਵੋਟਰਾਂ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਨੋਟਿਸ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਚੋਣਾਂ ਲਈ ਬਣਾਏ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਲਕਿਆਂ ਵਿੱਚੋਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਾਮ ਸ਼ਾਮਲ ਕਰਨ ਜਾਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਣ 'ਤੇ ਇਤਰਾਜ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਉਚਿਤ ਮੌਕਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਲਕਿਆਂ ਦੀ ਸਿਰਜਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਰਾਜ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦੀਆਂ ਚੋਣਾਂ ਦੇ ਮਕਸਦਾਂ ਲਈ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਵੋਟਰ ਸੂਚੀ ਆਰ.ਓ.11 ਦਾ ਅਧਾਰ ਬਣ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਅਨੁਸਾਰ ਮਿਊਂਸਪਲ ਚੋਣਾਂ ਹੋਣੀਆਂ ਹਨ ਪਰ ਜੇ ਪੁਰਾਣੀ ਸੂਚੀ ਹਲਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਹਰੇਕ ਮਿਊਂਸਪਲ ਹਲਕੇ ਦੀ ਸੂਚੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਮਿਊਂਸਪਲ ਐਕਟ ਅਤੇ ਨਿਯਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਲਕਿਆਂ ਦੀਆਂ ਖੇਤਰੀ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦਾ ਨਿਰਧਾਰਨ, ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੱਦਬੰਦੀ, ਹਰੇਕ ਮਿਊਂਸਪਲ ਹਲਕੇ ਲਈ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਇੱਕ ਜ਼ਰੂਰੀ ਅਤੇ ਅਨਿੱਖੜਵਾਂ ਅੰਗ ਹੈ, ਅਤੇ, ਮੇਰੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਇਹ ਡਿਪਟੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਮਿੱਠੀ ਇੱਛਾ ਜਾਂ ਵਿਵੇਕ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ, ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦਾ। ਇਹ ਨੋਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਨੇਕਚਰ 'ਸੀ' ਅਤੇ ਮੁੱਖ ਚਾਰਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਕਾਨੂੰਨ ਤਹਿਤ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਰਕਾਰ ਨੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਖ ਚਾਰਟ ਦੀ ਸਮੱਗਰੀ ਦੀ ਸ਼ੁੱਧਤਾ ਲਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰੀ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਸਥਾਨਕ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਪ੍ਰਸਿੱਧ ਚੁਣੀ ਹੋਈ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧਤਾ ਦੀ ਪ੍ਰਣਾਲੀ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਲੋਕਤੰਤਰੀ ਰੂਪ ਦੀ ਕਲਾ ਵਿੱਚ ਸਿਖਲਾਈ ਦੇ ਮੈਦਾਨ ਵਜੋਂ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਮਕਸਦ ਨੂੰ ਵੀ ਬਿਹਤਰ ਢੰਗ ਨਾਲ ਅੱਗੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੇ ਨਿਯਮ 8 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਲਕੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸਹੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਕਿਸੇ ਹਲਕੇ ਦੇ ਵੋਟਰ ਸਬੰਧਤ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚੋਂ ਸਭ ਤੋਂ ਢੁਕਵੇਂ ਅਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਲੋੜੀਂਦੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਹੋ ਸਕਣ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਂ ਨਿਯਮ 6 ਅਤੇ 8 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸਮਝਣਾ ਚਾਹਾਂਗਾ ਕਿ ਜਾਇਜ਼ ਚੋਣਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇ ਹਰੇਕ ਹਲਕੇ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਅਤੇ ਵੱਖਰੀ ਸੂਚੀ ਤਿਆਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਮੈਂ ਇਸ ਇਤਰਾਜ਼ ਤੋਂ ਅਣਜਾਣ ਨਹੀਂ ਹਾਂ ਕਿ ਚੋਣ ਲੜਨ ਅਤੇ ਹਾਰਨ ਵਾਲੇ ਪਟੀਸ਼ਨਰਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਨੇ ਇਸ ਸੂਚੀ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀ ਕਿਸਮਤ ਅਜ਼ਮਾਉਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਦਰਵਾਜ਼ਾ ਖੜਕਾਇਆ ਹੈ;

ਪਰ ਦੂਸਰਾ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਵੋਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਕ ਅਪੂਰਨ, ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਤੇ ਨੁਕਸਦਾਰ ਸੂਚੀ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਹੋਈਆਂ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਣ ਲਈ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਤਿਆਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਨੁਕਸ ਕਿਸੇ ਜ਼ਰੂਰੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਪਦਾਰਥਕ ਜਾਪਦਾ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਦਖਲ ਅੰਦਾਜ਼ੀ ਨਾ ਕਰਨਾ ਮੇਰਿੰਡਾ ਦੇ ਨਾਗਰਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਦੇਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਅਸਲ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧ ਸੰਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਸ਼ਾਇਦ ਹੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੇ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਰਿੱਟ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਚੋਣਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਅਨਿਯਮਿਤ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਲਾਗਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਕੇ.ਐਸ.ਕੇ.

ਡਿਸਕਲੇਮਰ :- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕਾਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤਕ ਸੀਮਿਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Translated by Rakesh Sharma, Translator.